

čajoma dobili bodejo učenci priliko, izobraziti se tudi praktično v mlekarstvu in sadjarstvu. Prvi zimski tečaj prične oktobra meseca t. l. Kdor hoče biti sprejet, mora najmanj 16 let star biti; izkazati se mora tudi z dobro dokončano ljudsko šolo. Poduk je brezplačen. Vpisnina znaša 5 K. Oskrbo in stanovanje dobijo študenti v šoli in košta to mesečno 36 K. Vbogi dobijo tudi stipendije; tozadevne prošnje se morajo vložiti do 15. oktobra pri vodstvu zimske šole. Tem prošnjam priloži še šolsko spričevalo in izjavo, da hoče učenec oba tečaja obiskati. Šola je velepotrebnna, kajti izobraženemu kmetijstvu pripada bodočnost!

Trbiž — mesto. Cesar je dvignil trg Trbiž (Tarvis) za mesto. Prebivalci so zelo zadovoljni.

Tatovi. V Beljaku so vlomili v gostilno g. Sorger in ukradli 320 K ter mnogo zlatnine.

Vlomila sta v Kraigu dva tatova v Pupičovo kočico in mnogo pokradla. Orožniki pa so ju pobili.

Najdel je šolar Valentin Sattler v Sv. Lenartu 1190 K in jih oddal župnišću. Svoto je izgubil posestnik Joh. Ress.

Dober lov. Stražnik Kramer v Celovcu je ubil dva fantalina. Pozneje se je izkazalo, da sta to vlomilca Köchl in Baier.

Znorela je v Celovcu křmarjeva hčerka Helena Zopnic iz Slov. Gradca.

Nesreča. Na hiši g. Tomara v Celovcu so hoteli pritrčiti spominsko tablo. Pri temu se je leseni „grušt“ podrl. Dva delavca sta padla globoko doli in sta bila oba težko ranjena.

Iz vode rešil je g. Andrej Müller v Veldenu hčerko nekega ministerialnega tajnika, ki je padla v jezero in bi kmalu utonila.

Po svetu.

Miljarder Harriman, imenovan „železniški kralj“ je umrl. Bil je eden največjih denarnih nogotcev Amerike. Velikansko število železnic bila je njegova last. Le l. 1907 je „zaslužil“ 300 milijonov kron. Nikogar ni bilo, ki bi ga oremagal, — edino smrt je prišla in mu zatiskala oči kakor najnavadnejšemu beraču.

Škandal v klostru. V Pleckau-Peterčenskem klostru so odkrili velikanske skandale. Menihi so z nunami po noči nesramne orgije vzprizarali. Ometa so že odstavili in nekaj menihov zaprli.

Velikansko točo so doživeli te dni v pokrajini Kőniggrätz (Češko). Toča je napravila velikansko škodo. Obenem se je oblak odtrgal. V Trebovehin je narasla voda za 3 metre. Več kot polovica posestev je popolnoma uničenih. 8 oseb je našlo v vodi smrt. Istotako je utonilo 70 komadov živine.

Književnost.

Gubo „Geschichte der Stadt Cilli“ („Zgodovina mesta Celje“), ta velezanimiva knjiga, ki razpravlja o celjski zgodovini in to od začetka pa do danes, in ki obsega mnogo slik ter mestni načrt, izšla bo v prvih vrstah zanimivega izdela na Murja gorovje in Gradcu. Knjiga bo koštalna broširana K 6.—, vezana K 7.60. Dpozajrjamo svoje čitatelji na to za štajersko deželno zgodovino velevažno knjigo. Kakor kaže prospekt, popisuje pisatelj dogodke in gibanja narodov v sivem starem veku na zemlji današnjega mesta Celje, po naselebnih Kelto, vladanje Rimljanov, nadalje v srednjem veku vladanje mogočnih celjskih grofov, dogodke reformacije in protireformacije, kmetske ustaje, napade Turkov, slezijske in francoske vojske ter revolucijo l. 1848. O knjigi sami bomo še govorili!

„Urania“, popularno-znanstveni tednik, katerega izdaja Dunajski ljudsko-izobraževalni zavod „Wiener Urania.“ Štev. 37 obsega v prvi vrsti popis zanimivega izdela na Murja gorovje in Javi (piše J. A. Lőrzing). Prof. Dr. A. Burgenstein piše o rastlinstvu in njega psihologiji, Hugo Piffel pa o turškem poštu „Ramaasan“ v Sarajevu. Zvezek obsega še mnogo zanimivega.

„Trialistični zemljevid habsburške monarhije“, sestavil Henrik Hassau, zaloga G. Freytag & Berndt, Dunaj. Pisatelj je mnenja, da tiči bodočnost naše države v trializmu, to se pravi: obsegal bi ta trializem veliko južno slovansko državo (Hiržo), nadalje pretežno nemško in tretjič pretežno madžarsko državo. V tem smislu je tudi izdelal svoj zemljevid. Naše mnenje je sveda, da so to le usnjarije in da hodojo zgodovinske kronvine gotovo ostale. Sicer pa je zemljevid izvrstno izdelan in zelo podučljiv.

Gozdni mah kot dobra stelja.
(Zapisal Vičanski Skerlec pri Veliki Nedelji).

Ako manjka pri kmetskem gospodarstvu stelje, potem ni dovolj gnoja in ako se živinske gnoje pripravljati v pičli meri, pešajo gotovo njive in na travnikih priraste malo, pa še isto pusta in kislja mrvna. Ne more drugače biti, ker nima kmetovalc v zadostni množini živinskega gnoja, denarjev pa tudi ne, da bi si nakupil umetnih gnojil in si potemtakem povečal in izboljšal poljske in travniške pridelke. Kaj takega čuti marsikateri kmetski posestnik, ki se žalostno ozira na gnojlišče. Že stari slovenski pregovor pravi: ako se ženi kmetsko dekletke s kmetskim fantom, ji je treba se najpopred ozreti na gnojlišče. Ako vidi tam velik kup gnoja, je znamenje,

da ne bode kruha stradala. Da je gnoj prvo najvažnejšo in najbolj potrebno pri kmetskem gospodarstvu, to zna vsak.

Pri nas na spodnjem Štajerskem se navadno tožijo proti jeseni nekateri kmetovalci, da nimajo stelje. Veliko jih je, kateri so si tega pomanjkanja sami krivi, n. pr.: v jeseni, ko listje odpade, ga prodajo. Zdi se tako lahko-mišljenemu kmetu, da prodaja listje prav dobro. Ako bi ga prodal še enkrat dražje, ima veliko izgubo, ker potem nima sam stelje. Ako pa stelje ni, ni gnoja in ako ni gnoja, je po slabem kruha in debelih prašičev tudi ni za prodajo. Ravno tako napačno tudi je, ako daje tak kmet listje na odsluž Najdejo pa se tudi taki kmetski posestniki, ki ne dajejo listja nikomur, a primanjkuje pa jim stelje, akoravno imajo svoje gozde, v katerih imajo steljo, da niti za njo ne znajo in to je gozdni mah.

Tudi tega ne zna, da je mah v gozdu ravno tako škodljiv, ko na travnikih. Vredno je, da si to zadevo natančneje ogledamo. Kjer se v gozdu nahaja debela plast mahu, tam se ne more zavreči nobena rastlina. Druga večja drevesa pa se od leta do leta posekajo in porabijo, bodisi za kurjavo ali za prodajo. Podiral jih je predec, ded, oče in sin. Snov sin pa potemtakem nima drv ne stelje.

Torej cenjeni tovariši! Ako imaš v gozdu taki mah, izruvaj ga. Imel hodeš dvoji veliki korist in sicer: v gozdu se ti bodejo na posečajah zavrgla mlada drevesa, na katerih ti bode prirastla stelja; mah pa ti bode povečal tvoj kup gnoja, s katerim si veliko pripomoreš pri gospodarstvu. Morda poročes: da se s takim mahom gozd gnoji. To je prazna misel, ker ima taki mah življensko moč v sebi, zato je tudi vedno svež in zeleni. Skoduje pa tudi drevesam posebno tam, kjer je na peden visoki, ker solčna toplota ne more dovolj drevesnih korenin ogrevati.

Nekoč mi je neki starejši kmetski modrijan trdil, da je stelja iz takega mahu ničvreden gnoj, in da raste po takem gnoju takozvani kačec in druge strupene rastline. To je laž in prazno besedčenje. V tem oziru nas ima veliko posestnikov prepričanje, ki s takim mahom nastiljamo. Omeniti moram, da je gnoj iz takega mahu veliko boljši, kakor pa gnoj pri katerem se porabi listje za steljo, ker l. popije mah veliko več gnojnice kakor listje in 2. prhni taki gnoj počasneje na njivah kakor listje. Potemtakem ne gre gnojnic v zgubo, katera je najboljšo gnojilo med vsemi gnojili. Ker gnojnica ima vse tri redilne snovi v sebi in to so: Kalij, fosforjeva kislina in velevažen dušik.

Ne pozabite nesrečnih kmetov, katerim je toča vse vzela! Nabirajte podpore. Vsakdo naj podeli vsaj malo svotico za te reveže!

„Štajerčevi“ kmetski koledar za leto 1910.

To bode tretja izdaja našega koledarja. Doslej je bila naklada hitro razprodana. Vsled tega bomo letos najmanj 6000 izvodov natisnili.

Omenimo, da bode ta koledar zopet s tako lepo in obširno vsebino kakor prejšnja leta izšel. Obsegal bode zopet leposlovne kakor gospodarske članke in slike.

Posebno važno je tudi inzeriranje v našem koledarju. Priporočamo torej toplo vsem gostilničarjem, obrtnikom ter trgovcem, da inzerirajo v našem koledarju. Inzerate se sprejema najkasneje do 15. septembra.

Cena koledarja bode ednaka. Kdor hoče koledar zanesljivo dobiti, naj se pravočasno oglasi in naj pošlje denar s poštino vred. Kdor bode 10 koledarjev prodal, dobi zopet enega zastonj.

Delujte, agitirajte za naš kmetski koledar!

Loterijske številke.

Gradec, dne 4. septembra: 79, 88, 64, 45, 37.
Trst, dne 11. septembra: 85, 16, 10, 19, 84.

Povodom birme razpošilja svetoznana tvrdka ur Maks Böhnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse št. 27/27 nov cenik birmskih ur, „zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek tvrdke jamčijo za izvrstno, realno potrebo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik z nad 6000 podobama zastonj in franko.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Znano je
da se vse rezano blago, gotovo perilo, moške, ženske in otroške obleke, odeje za postelj, korce za konje, kravate, moderce, pase, dežnike, Jägerperilo, nogavice, robce itd. najboljše in najceneje kupi pri

WESSIAK, Maribor
Draugasse 4 ali Domgasse 2. 567

Vinogradniško posestvo v Halozah

z hišo, viničarskim in gospodarskim poslopjem, popolnoma arondirano, se takoj po ceni prodaja.

Več se izve pri upravnishtvu „Stajerca“.

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Pr. c. kr. okrajnem sodišču v Dobarlivesi se na prošnjo lastnika **Janeza Terlep** prodajo na javni dražbi naslednji predmeti:

- Novakovo posestvo v Kamenu vl. št. 1 kat. obč. Kamen ki meri 9 ha, 18 ar 48 m² in znaša čisti dobiček 112 K 70 v in sicer:
- 1. Hiša št. 6 v Kamenu in gospodarsko poslopje, 8 njive, 3 travniki, 4 pašniki, 1 vrt, 5 gozde;
- 2. premičnine in sicer živino: 1 vol, 2 krave, 1 kobila, 6 prašiče, krmo in žito, vsa hišna in gospodarska oprava (izjemši hišna oprava v 2 sobah in v kuhinji);
- 3. cela nasetje, skupaj za izklicno ceno 18.000 K. Jamščina znaša 200 K.

Pri posestvi bo od davna gostilničarski obrt obrtovan. Pribitek črez vknizenih dolg se mora v treh mesecah po dražbi v c. kr. notarski pisarni v Dobarlivesi v gotovini položiti, in sicer z 4% obresti od dne dražbe.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne bodo sprejemale. Dražbeni pogoji in zemljiškoknjižni izpisek se lahko vpogledajo pri tukajšnji sodnji.

Dražba se vrši **20. septembra 1909 ob 2. uri popoldne na licu mesta v Kamenu.**

C. kr. okrajno sodišče Dobarlives, oddel. I.
dne 1. septembra 1909. 564

Častna izjava!

Jaz podpisani **Jakob Savetz**, posestnik v Gruškovcu, potegnem vse očitanje, katero sem dvignil proti gospodu **Jakobu Belina** zaradi razdelitve živinske soli, z izrazom obžalovanja nazaj in se mu zahvaljujem, da ni zahteval kaznovanja.

P tuj, dne 9. septembra 1909.

Jakob Savetz.

Viničar

okoli 30 let star, priden in zastopen na amerikance, za 5 johov vinograda, dobi dobro službo pri Casp. Treo, Celje.